

PROCEDURA PENTRU INTERVENȚIA DE URGENȚĂ ÎN CAZURILE DE VIOLENȚĂ DOMESTICĂ

Capitolul I Dispoziții generale

Violența domestică este în prezent una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea, atât la nivel internațional, cât și la nivelul României. Violența domestică are efecte devastatoare asupra victimei. Îi afectează sănătatea fizică, îi periclitează sănătatea mentală, îi scade încrederea în sine și în ceilalți. Efectele pe termen lung se circumscriu tulburărilor post-traumatice de stres, întâlnite, de obicei, la victimele războaielor sau ale dezastrelor naturale. Extrem de afectați sunt și copiii cuplului care asistă la actele de violență sau devin la rândul lor victime. Ca orice fenomen social de mare amploare, violența domestică implică niște costuri importante pentru societate:

- Costuri directe – valoarea serviciilor destinate tratării victimelor violenței (spitalizare, consiliere, procese juridice);
- Costuri sociale – creșterea mortalității, scăderea nivelului de sănătate, scăderea calității vieții;
- Costuri economice – scăderea productivității muncii, scăderea numărului adulților activi pe piața muncii, creșterea numărului concediilor medicale etc.

Autoritățile administrației publice centrale și locale au obligația să ia măsurile necesare pentru prevenirea violenței domestice și pentru preîntâmpinarea unor situații de încălcare repetată a drepturilor fundamentale ale victimelor violenței domestice.

I.1 Scopul procedurii

Prezenta procedură reglementează modalitatea de intervenție a echipei mobile în cazurile de violență domestică, constituită la nivelul Municipiului Târgu Mureș prin HCL nr. 103 din 25.04.2019.

I.2 Domeniul de aplicare

Procedura se aplică în cazurile în care există sesizări de violență domestică, indiferent de modalitatea în care acestea sunt făcute și se referă atât la activitatea de intervenție în regim de urgență cât și la măsurile de asistență implementate pentru depășirea situației de risc și diminuarea riscului de recidivă. Persoanele victime ale violenței domestice, fie că este vorba de persoane vârstnice, persoane cu handicap, copii sau orice altă persoană aflată în nevoie, beneficiază de ajutor și consiliere atât socială cât și juridică în vederea mobilizării acestora pentru depășirea situației de criză.

I.3 Cadru legal

În conformitate cu **Legea nr. 217/2003** pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, violența domestică înseamnă “ *orice inacțiune sau acțiune intenționată de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială sau spirituală care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali parteneri sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima*”. Alin. 1 al art. 7 din legea menționată precizează că “ *autoritățile administrației publice centrale și locale au obligația să ia măsurile necesare pentru prevenirea violenței domestice, pentru preîntâmpinarea unor situații de încălcare repetată a drepturilor fundamentale ale victimelor violenței domestice, inclusiv prin furnizarea de informații și programe de educație despre modalitățile în care se pot preveni, evita, recunoaște și raporta cazurile de violență*”.

Prin Ordinul comun al Ministerului de Interne și Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 146/2578/18.12.2018 a fost aprobată modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică de către polițiști (inclusiv modelele formularului de evaluare a riscului și a ordinului de protecție provizoriu), stipulându-se inclusiv posibilitatea ca lucrătorii de poliție să solicite intervenția echipei mobile constituite la nivelul unității administrativ-teritoriale pentru a evalua gradul de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale (inclusiv transportarea agresorului evacuat din locuință la centrele rezidențiale care oferă cazare pentru persoanele fără adăpost sau adăposturile de noapte gestionate de autoritățile administrației publice locale – art. 22⁴ alin. 5 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice).

Prin **Ordinul Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 2525/07.12.2018** publicat în Monitorul Oficial în data de 06.02.2019 a fost aprobată Procedura pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică, inclusiv modelul “Fișei pentru evaluarea gradului de risc și stabilirea măsurilor de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice”. În esență, Ordinul nr. 2525/07.12.2018 stabilește în sarcina autorităților administrației publice locale obligația de a constitui o echipă mobilă din reprezentanți ai DAS care să asigure eficiența, operativitatea și permanența în ceea ce privește intervenția de urgență în cazurile de violență domestică. Astfel, prin hotărâre a Consiliului Local se va desemna un coordonator al echipei din cadrul serviciului public de asistență socială, dar se va stabili și componența echipei, precum și datele concrete despre modul de alocare a mijlocului de transport care este pus la dispoziția echipei mobile pentru intervențiile de urgență. Totodată, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a ordinului, Direcția de Asistență Socială va pune la dispoziția organelor de poliție de pe aceeași rază teritorială datele de contact ale coordonatorului echipei mobile/persoanelor desemnate cu atribuții în cadrul acesteia, precum

și lista cu centrele rezidențiale care oferă cazare pentru persoanele fără adăpost sau alte centre rezidențiale adecvate nevoilor persoanelor fără adăpost, publice sau private.

Capitolul II

Definiții

II.1 Definiții:

- **Violență domestică** – orice acțiune sau inacțiune de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială sau spirituală care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima;
- **Violență verbală** – adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare;
- **Violență psihologică** – impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică în orice mod și prin orice mijloace, prin amenințare verbală sau în orice altă modalitate, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, afișare ostentativă a armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, constrângerile de orice fel, urmărirea fără drept, supravegherea locuinței, a locului de muncă sau a altor locuri frecventate de victimă, efectuarea de apeluri telefonice sau alte tipuri de comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care prin frecvență, conținut sau momentul în care sunt emise creează temere, precum și alte acțiuni cu efect similar;
- **Violență fizică** – vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare în orice formă și de orice intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar, supunerea la eforturi fizice epuizante sau la activități cu grad mare de risc pentru viață sau sănătate și integritate corporală;
- **Violență sexuală** – agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate în vederea întreținerii unor relații sexuale forțate, viol conjugal;
- **Violență economică** – interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, acțiunea de sustragere intenționată a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune, control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune, refuzul de a susține familia;
- **Violență socială** – impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ sau a locului de

muncă, interzicerea/limitarea realizării profesionale, impunerea izolării, inclusiv în locuința comună, privarea de acces în spațiul de locuit, deposedarea de acte de identitate, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar;

- **Violența spirituală** – subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase, interzicerea dreptului de a vorbi în limba maternă și de a învăța copiii să vorbească în limba maternă, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile, precum și alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare;
- **Membri de familie** – ascendenții și descendenții, frații și surorile, soții și copiii acestora, precum și persoanele devenite rude prin adopție, potrivit legii; soțul/soția și/sau fostul soț/fosta soție; frații, părinții și copiii din alte relații ai soțului/soției sau ai fostului soț/fostei soții; persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, actuali sau foști parteneri, indiferent dacă acestea au locuit sau nu cu agresorul, ascendenții și descendenții partenerei/partenerului, precum și frații și surorile acestora; tutorele sau altă persoană care exercită în fapt ori în drept drepturile față de persoana copilului; reprezentantul legal sau altă persoană care îngrijește persoana cu boală psihică, dizabilitate intelectuală ori handicap fizic, cu excepția celor care îndeplinesc aceste atribuții în exercitarea sarcinilor profesionale.
- **Copil** – persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, în condițiile legii;
- **Familie** – grup de persoane legate prin relații de rudenie care poate fi format din cupluri căsătorite legal sau în uniune consensuală, un adult cu unul ori mai mulți copii sub 18 ani, doi adulți cu unul sau mai mulți copii sub 18 ani, unde adulții pot fi părinți naturali, alte rude ori alte persoane care au în îngrijire copii;
- **Situație de risc** – orice situație, măsură sau inacțiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp;

II.2 Documente utilizate de către echipa mobilă de intervenție în cazurile de violență domestică:

- **Fișa de deschidere a cazului;**
- **Raport evaluare inițială;**
- **Raport de evaluare detaliată (ancheta socială)** este documentul în care se consemnează date referitoare la situația socio-economică și familială a părților implicate;
- **Planul de intervenție** este documentul care se întocmește de către responsabilul de caz, ulterior intervenției echipei mobile de intervenție, care este desemnat de către coordonatorul echipei mobile de intervenție și care

cuprinde măsurile care urmează a fi întreprinse în vederea soluționării situației de criză în care se află persoana sau familia. Acestea sunt flexibile și adaptate fiecărui beneficiar în parte în funcție de problematica socială cu care se confruntă. În situația în care victima este găzduită într-un adăpost, acest document se completează de către asistentul social din cadrul adăpostului;

- **Raport consiliere socială/psihologică/juridică;**
- **Fișa pentru evaluarea gradului de risc și măsurile de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice** este documentul care se completează de către echipa mobilă de intervenție prin care se realizează o evaluare inițială a gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale și se stabilesc măsurile de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice;
- **Raport închidere caz.**

Capitolul III Responsabilități

III.1 În vederea unei bune desfășurări a acțiunilor echipei mobile de intervenție, membrii echipei, astfel cum au fost desemnați prin dispoziție a Directorului Executiv al Direcției de Asistență Socială Târgu Mureș, precum și alte persoane cu atribuții în domeniul violenței domestice vor avea următoarele responsabilități:

III.1.1 Directorul Executiv:

- Emite dispozițiile de nominalizare a membrilor echipei mobile de intervenție;
- Asigură resursele materiale și de personal necesare funcționării echipei mobile de intervenție;
- Comunică Poliției Municipiului Târgu Mureș datele de contact ale coordonatorului și ale membrilor echipei mobile de intervenție, precum și lista cu centrele rezidențiale care oferă cazare pentru persoanele fără adăpost;
- Încheie acorduri de parteneriat cu Poliția Municipiului Târgu Mureș, DGASPC Mureș, Poliția Locală a Municipiului Târgu Mureș, Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii;

III.1.2 Coordonatorul echipei mobile de intervenție:

- Asigură buna funcționare a echipei mobile de intervenție, inclusiv instruirea personalului și completarea componenței atunci când unul dintre membrii săi este indisponibil;
- Ține legătura cu organele de poliție;
- Contactează echipajul Poliției Locale pentru a asigura deplasarea echipei mobile de intervenție;
- Contactează membrii echipei mobile de intervenție pentru a se asigura de disponibilitatea acestora;
- Asigură transportul membrilor echipei mobile din cadrul Direcției de Asistență Socială Târgu Mureș;
- Informează membrii echipei mobile de intervenție despre cazul unde vor interveni (adresa, tipul violenței, persoane implicate);

- Oferă consultanță și sprijin echipei mobile de intervenție pe parcursul intervenției;
- Realizează o bază de date cu cazurile gestionate;
- Ține evidența intervențiilor echipei mobile;
- Anunță DGASPC Mureș în cazurile de violență domestică asupra minorilor, dacă este cazul;
- Completează lunar fișa de pontaj în care consemnează intervențiile membrilor echipei mobile de intervenție realizate în afara programului de lucru al Direcției de Asistență Socială și o înaintează conducătorului instituției și Poliției Locale Târgu Mureș;
- Monitorizează și analizează trimestrial și anual sub formă de rapoarte, sesizările cu privire la violența domestică;
- Elaborează procedura operațională care reglementează modalitatea de intervenție a echipei mobile.

III.1.3 Membrii echipei mobile de intervenție:

- Se deplasează la locul incidentului și asigură evaluarea gradului de risc, precum și stabilirea măsurilor de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice;
- Completează documentația necesară în fiecare caz și o înaintează coordonatorului echipei mobile de intervenție.

III.2 Procedura propriu-zisă:

Membrii echipei mobile de intervenție:

Membrii echipei mobile de intervenție		Înlocuitor
Coordonator	Bukki Gligore-inspector	Szabadi Erno-Lorand-inspector
Membru	Cordoș Ștefania Aurora-inspector de specialitate	Aldea Teodora-asistent medical
Membru	Morar Claudia-inspector de specialitate	Ciulei Apetroaei Monica-inspector de specialitate
Membru	Egyed Ilona-inspector	Rotar Simona-inspector

Instituțiile din care fac parte membrii echipei mobile de intervenție:

	Adresa	Număr telefon
Direcția de Asistență Socială Târgu Mureș prin compartimentele de specialitate	Târgu Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9	0365/430859
Poliția Locală Târgu Mureș	Târgu Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9	0265/250760

Parteneri ai echipei mobile de intervenție:

DGASPC Mureș	Târgu Mureș, str. Trebely nr. 7	0265/213512; 0365/211699
Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii	Târgu Mureș, str. Moldovei nr. 1	0265/255532

Conform Legii nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, membrii echipei mobile de intervenție din cadrul Direcției de Asistență Socială Târgu Mureș care își desfășoară activitatea între orele 22⁰⁰ – 06⁰⁰ vor beneficia de un spor pentru munca prestată în timpul nopții pe baza pontajului întocmit de coordonatorul echipei. Orele suplimentare efectuate în afara programului de lucru (**după ora 15⁰⁰ până la ora 22⁰⁰**) vor fi compensate cu timp liber.

Echipa mobilă de intervenție are următoarele atribuții:

- Verifică semnalările de violență domestică efectuate prin intermediul liniilor telefonice ale instituțiilor publice abilitate, inclusiv al liniilor telefonice de urgență, altele decât numărul unic de urgență la nivel național (SNUAU) – 112;
- Realizează evaluarea inițială a gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale, pe baza Fișei pentru evaluarea gradului de risc și stabilirea măsurilor de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice, prevăzute în anexa Ordinului nr. 2525/07.12.2018;
- Acordă informare și consiliere victimelor violenței domestice;
- Sprijină victimele violenței domestice prin orientarea acestora către serviciile sociale existente pe raza localității, adecvate nevoilor acestora;
- Informează, consiliază și orientează victima în ceea ce privește măsurile de protecție de care aceasta poate beneficia din partea instituțiilor componente: ordin de protecție provizoriu, ordin de protecție, formularea unei plângeri penale, eliberarea unui certificat medico-legal etc;
- Asigură măsurile de protecție socială necesare pentru victimele vizate de ordinul de protecție provizoriu sau ordinul de protecție și păstrează confidențialitatea asupra identității acestora;
- Colaborează cu serviciile de asistență medicală comunitară în situația în care identifică probleme medicale privind victimele și/sau copiii lor;
- Realizează demersurile necesare pentru depășirea riscului imediat, după caz, acestea putând consta în:
 - ✓ dacă victima necesită îngrijiri medicale de urgență, sesizarea numărului unic pentru apeluri de urgență 112;
 - ✓ sesizarea organelor de urmărire penală, sesizarea organelor de poliție pentru emiterea unui ordin de protecție provizoriu, sesizarea instanțelor judecătorești în vederea emiterii ordinului de protecție;
 - ✓ orientarea către DAS sau, după caz, către furnizorii privați de servicii sociale, acreditați în condițiile legii, în vederea găzduirii în centre rezidențiale adecvate nevoilor și aplicării managementului de caz pentru victime și, după caz, pentru agresori;
- intervine în cazurile de violență domestică, la solicitarea organelor de poliție, atunci când prin ordinul de protecție provizoriu s-a dispus măsura evacuării temporare a agresorului din domiciliu, iar acesta din urmă a solicitat, potrivit legii, cazarea într-un centru rezidențial.

Echipa mobilă intervine în următoarele situații:

I. La solicitarea organelor de poliție:

-coordonatorul echipei mobile preia apelurile de la Poliția Municipiului Târgu Mureș prin care este informat despre adresa locului în care s-a petrecut incidentul, despre tipul violenței și persoanele implicate;

-coordonatorul echipei mobile anunță ofițerul de serviciu de la Poliția Locală a Municipiului Târgu Mureș;

-ofițerul de serviciu predă sesizarea șefului de schimb care decide care dintre cele două patrulare de intervenție permanente se deplasează la sediul Direcției de Asistență Socială din Târgu Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9;

-coordonatorul alertează membrii echipei mobile de intervenție care se vor deplasa la sediul Direcției de Asistență Socială Târgu Mureș într-un interval de 30 minute de la primirea apelului;

-după reîntregirea echipei, membrii acesteia se deplasează la domiciliul persoanei care a inițiat apelul (beneficiar) cu autoturismul pus la dispoziție de către Poliția Locală și autoturismul pus la dispoziție de Direcția de Asistență Socială Târgu Mureș;

-în momentul în care echipa mobilă a ajuns la domiciliul persoanei care a inițiat apelul, se va realiza o evaluare sumară a situației pentru a se aprecia dacă starea victimei permite inițierea unei discuții cu aceasta sau dacă se impun alte măsuri de urgență pentru securizarea sa din punct de vedere medical – apelarea numărului unic de urgență 112 pentru transport la o unitate medicală;

-în cazul în care victimele violenței domestice sunt:

- Minori și gravide – vor fi transportați la DGASPC Mureș, cu sediul în Târgu Mureș, str. Trebely nr. 7;
- adulți (cu copii) – vor fi transportați la Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii din Târgu Mureș, str. Moldovei nr. 1.

-dacă se impune asigurarea cazării agresorului, acesta va fi condus de către echipajul Poliției Locale la Centrul Social – Adăpost de Noapte din Târgu Mureș, str. Rozmarinului nr. 36;

-dacă din discuțiile purtate se pot identifica rude/prieteni de familie/vecini la care aceștia au mai locuit anterior în situații similare, se va analiza posibilitatea preluării tot de către ei pentru a li se limita situația traumatică și a rămâne într-un mediu familiar până la clarificarea situației;

-în ceea ce privește modalitatea în care va decurge întrevvederea cu victima, membrii echipei mobile de intervenție vor avea în vedere, pe cât posibil, următoarele etape:

1. Pentru început, observați situația într-o manieră politicoasă, fără a interveni. Apoi, puneți întrebări simple și respectuoase pentru a putea stabili o relație de ajutor efectiv și pentru a crește nivelul de receptivitate al persoanei respective la ajutorul oferit ulterior. Prezentați-vă, spunându-vă numele și instituția și descrieți rolul pe care îl aveți. Cereți permisiunea de a vorbi cu ea și explicați-i că scopul dumneavoastră este acela de a afla dacă există ceva ce puteți face pentru ca lucrurile să fie mai ușoare. Încercați să asigurați conversației, pe cât posibil, un caracter cât mai privat și acordați-i întreaga dumneavoastră atenție. Vorbiți încet și calm. Evitați să păreți distras. Aflați dacă există vreo problemă presantă care necesită atenție imediată. Problemele medicale urgente trebuie să aibă prioritate absolută. Încercați să evaluați emoțiile persoanei și controlați comunicarea (ce spune, cum spune sau ce evită să spună), adresați întrebări deschise, pentru a evita răspunsurile scurte, parafrazați pentru a-i oferi persoanei sentimentul că a fost auzită.

Adult:

Bună ziua. Numele meu este _____. Lucrez cu _____. Încercăm să vedem dacă vă putem ajuta să faceți față mai ușor situației. Putem vorbi? Cum vă numiți? Domnule _____, înainte de a sta de vorbă, aveți nevoie de ceva în momentul acesta, de apă sau suc?

Adolescent/copil:

Și aceasta este fiica/fiul dumneavoastră? (așezați-vă la nivelul privirii copilului și adresați-vă într-o manieră prietenoasă, utilizându-i numele și vorbind cu blândețe).

Bună _____, numele meu este _____ și sunt aici pentru a vă ajuta pe tine și pe cei din familia ta. Ai nevoie de ceva în momentul acesta?

2. Încercați să stabiliți natura problemei, factorii declanșatori, existența unor situații asemănătoare în trecut, modalitățile anterioare de depășire a situațiilor asemănătoare și eficacitatea acestora, lista problemelor actuale și prioritizarea acestora, existența resurselor personale, familiale și comunitare. Pentru aceasta, procedați astfel:

- Solicitați persoanei să descrie sumar evenimentul care a declanșat criza;
- Determinați când s-a întâmplat;
- Determinați starea fizică și psihică a persoanei, prin evaluarea naturii și a intensității reacțiilor psihocomportamentale;
- Determinați dacă persoana a mai experimentat un astfel de eveniment traumatic în trecut și ce metode a folosit pentru a depăși impactul;
- Determinați dacă persoana a încercat să utilizeze metode pe care le-a mai folosit în situații similare și care a fost eficacitatea lor;
- Evaluați sistemul de suport social al persoanei;
- Evaluați percepția persoanei asupra abilității personale de a depăși criza;
- Evaluați folosirea alcoolului și a drogurilor;
- Evaluați prezența tulburărilor psihice preexistente și/sau simptome ale acestora (depresie, anxietate, fobii, obsesii etc).

3. Încercați să ajutați persoana să-și identifice și să exprime emoțiile și gândurile, oferindu-i timpul necesar pentru aceasta și rămânând cu ea până se liniștește. Exprimați empatie și compasiune față de starea sa și ajutați-o să-și accepte emoțiile și gândurile fără a se judeca pentru ele. Comunicați calm, clar, scurt, nu dați ordine, nu etichetați, nu vă arătați precipitat, nu fiți excesiv de direct, cultivați-i optimismul, ajutați-o să vadă problema ca fiind externă, temporară, specifică și nu ca o expresie inevitabilă a eșecului său personal; ajutați-o să-și îmbunătățească imaginea de sine, să aibă curajul schimbării, să identifice ceea ce e mai important pentru a reduce lista de probleme zilnice de rezolvat.

4. Planul de acțiune reprezintă trecerea de la conștientizarea crizei la rezolvarea acesteia și are ca scop restabilirea echilibrului psihologic și a funcționării adecvate a persoanei. Acesta trebuie să fie realist, limitat în timp, concret și flexibil, bazându-se pe resursele de depășire a situației preexistente ale persoanei. Se recomandă să:

- Încurajați persoana să creadă în capacitatea sa de a realiza ceea ce își dorește, să vadă diferența dintre problemă și soluția problemei;
- Deschideți discuția schimbărilor posibile și fezabile care să constituie nucleul planului de acțiune;
- Ajutați persoana să găsească soluția adecvată, să o formuleze în termeni comportamentali și să o pună în practică.

5. Se va informa persoana asupra modalității în care vă va putea contacta ulterior, în vederea monitorizării progresului, a rezultatelor acțiunilor întreprinse.

6. La finalul întâlnirii se va solicita victimei să răspundă la câteva întrebări pentru a se completa fișa pentru evaluarea gradului de risc și procesul-verbal de comunicare. Dacă starea victimei nu permite completarea fișei (este foarte afectată de incident, nu cooperează), se va menționa acest aspect pe procesul-verbal.

-după finalizarea intervenției, fiecare membru al echipei mobile de intervenție al Direcției de Asistență Socială va fi condus la domiciliu.

II. La solicitarea făcută Direcției de Asistență Socială (telefonic, în scris, prin e-mail) de către oricare persoană care are cunoștință de existența unui caz de violență domestică – nr. tel. 0365-430.859 , email: social@tirgumures.ro

1. Dacă solicitarea este adresată Direcției de Asistență Socială după producerea episodului de violență domestică (la câteva ore după, a doua zi), iar agresorul nu mai este împreună cu victima, persoana care a preluat sesizarea contactează coordonatorul echipei mobile de intervenție care anunță ceilalți membri ai echipei. Echipa se va deplasa la locul incidentului, va analiza existența unui risc medical imediat și, dacă acesta există, va lua măsurile necesare pentru depășirea lui prin apelarea numărului unic de urgență 112. Dacă nu există un risc imediat, se va proceda în același fel ca la sesizarea făcută de către organele de poliție.

2. Dacă solicitarea este adresată Direcției de Asistență Socială în timpul producerii episodului de violență domestică, atunci solicitantul este îndrumat să apeleze numărul unic de urgență 112, fiind rugat să spună reprezentantului Direcției de Asistență Socială adresa incidentului semnalat. 112 va fi apelat și de către angajatul DAS pentru eventualitatea în care cel ce a făcut denunțul nu a reușit să sune la 112. Ulterior, va fi contactat coordonatorul echipei mobile de intervenție care va urma pașii necesari, descriși anterior. Dacă echipa mobilă de intervenție ajunge înaintea echipajului de poliție, evaluează rapid situația pentru a identifica persoanele implicate (care este agresorul, care este victima, dacă există minori în locuință), evitând însă contactul fizic cu agresorul sau victima pentru a nu înrăutăți situația victimei și pentru a nu se pune și pe sine într-un pericol inutil.

După încheierea intervenției echipei mobile și completarea documentelor aferente cazului de către membrii echipei, aceștia vor transmite dosarul coordonatorului de caz care va întocmi și actualiza permanent o bază de date cu intervențiile desășurate.

Anexa 1.1

FIȘA DE DESCHIDERE A CAZULUI

VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE

VIOLENȚĂ DOMESTICĂ

DIVORT

ORDIN DE PROTECȚIE

DATA REFERIRII

DATA DESCHIDERII CAZULUI

MODALITĂȚI DE SESIZARE A CAZULUI

- AUTOSESIZARE
- SESIZARE DIN PARTEA MEMBRILOR DE FAMILIE/VECINILOR/PRIETENILOR
- SESIZARE SCRISĂ/TELEFONICĂ DIN PARTEA VICTIMEI
- SESIZARE DIN PARTEA ORGANELOR DE POLIȚIE

INFORMAȚII PRIVIND BENEFICIARUL

NUME ȘI PRENUME

DOMICILIUL

TELEFON

INFORMAȚII GENERALE DESPRE CAZ

Întocmit,

Anexa 1.2

RAPORT DE EVALUARE INIȚIALĂ

Nume și prenume _____

Data și locul nașterii _____

CNP _____, B.I./C.I. seria _____, numărul _____

Adresa _____

Motivul solicitării _____

Descrierea problemei _____

Date generale despre familie _____

Date despre condițiile de locuit ale familiei _____

Observații _____

Concluzii și propuneri _____

Întocmit,

Anexa 1.3

**RAPORT EVALUARE DETALIATĂ
-ANCHETĂ SOCIALĂ-**

I. DATE DE IDENTIFICARE A MEMBRILOR FAMILIEI:

Nume și prenume soț:.....

CNP:.....

Nume și prenume soție:.....

CNP:.....

Domiciliul:.....

Carte de identitate: -soț seria.....nr.....

-soție seria.....nr.....

Data și locul nașterii:-soț.....

-soție.....

Nume și prenume părinți: -soț.....

-soție.....

Naționalitate: -soț.....

-soție.....

Situație școlară: -soț.....

-soție.....

Situație materială:

II. Date privind componența familiei:

Copii						
Nume	și	Data și locul	Numele	și	Situație	Domiciliul

prenume	nașterii	prenumele părinților	școlară/ocupație	

Starea civilă a părinților:.....

Climatul familial (antecedente conflictuale):.....

.....

Locuința:.....

.....

Condiții de locuit (igienă, curățenie etc.):.....

.....

III. Alte informații relevante.....

.....

IV. Istoricul familiei:.....

.....

.....

Starea de sănătate:.....

.....

Măsurile de protecție specială anterioare (dacă există):.....

.....

V. Concluzii

.....

.....

.....

Funcția, numele și prenumele persoanelor care au realizat evaluarea:

Nume și prenume:

Semnătura:

Nume și prenume:

Semnătura:

Data:

Anexa 1.4

PLAN DE INTERVENȚIE

Nume _____ și _____ prenume
beneficiar _____

Arii de acțiune	Obiective	Metode/mijloace de acțiune	Reevaluarea obiectivelor	Responsabili
Asistență socială				
Asistență psihologică				
Asistență juridică				

Alte observații: _____

Întocmit,

Anexa 1.5

**RAPORT DE CONSILIERE
SOCIALĂ/PSIHOLOGICĂ/JURIDICĂ**

Data și locul consilierii _____

Participanți _____

Descrierea problemei _____

Obiectivele ședinței de consiliere _____

Aspectele desprinse în timpul întâlnirii _____

Modalități de abordare _____

Concluzii și propuneri _____

Participanți,

Întocmit,

Anexa 1.6

FIȘA

Pentru evaluarea gradului de risc și măsuri de siguranță necesare pentru victimele violenței domestice

I. Istoricul violenței						
Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
1.	Cu cine locuiește victima?					
2.	Unde se află agresorul în momentul discuției?					
3.	Există minori sau persoane aflate în îngrijire? Unde sunt în momentul discuției	Pentru fiecare persoană aflată în îngrijire se va preciza vârsta				
4.	Descrieți ultimul incident de violență	Ce s-a petrecut, tipul de violență, tipul de lovituri dacă este cazul, dacă s-au folosit obiecte sau arme. Vă rugat să precizați unde se aflau copiii în timpul incidentului și dacă au fost abuzați, sub ce formă.				
5.	Au existat acte de violență domestică anterioare?	În toate studiile despre factorii de risc în violența domestică, violența anterioară este considerată cel mai comun factor de risc. Poate fi luată în considerare orice formă de manifestare a violenței domestic (a se vedea art. 4 din Legea nr. 217/2003), indiferent dacă aceasta poate fi sau nu dovedită printr-un document: de exemplu certificat medico-legal, ordin de protecție, plângere prealabilă, certificat medical.				

6.	Au existat acte de violență asupra copiilor/altor membri ai familiei?	<p>În mod frecvent, violența domestică se poate extinde și spre alți membri ai familiei, inclusiv copiii/vârștii/persoanele cu dizabilități. Preocupările inițiale legate de siguranța unui copil/persoană vulnerabilă pot dezvălui un tipar de violență mult mai extins în familie. Copiii/persoanele vulnerabile pot fi folosite de agresor ca metodă de manipulare emoțională și control asupra victimei.</p> <p>Există dovezi că riscul pentru copiii afectați de violență nu este conștientizat în mod real de către victimă. Drepturile copilului și măsurile care să le asigure protecția sunt preocupări care trebuie realizate concomitent de către practicianul implicat în evaluarea riscului.</p>				
7.	Agresorul a manifestat comportament violent generalizat față de terți (în afara familiei)?	<p>Agresorii implicați în situații de violență domestică manifestă adesea atitudini și comportamente generale anti-sociale și folosesc violența și în afara sferei domestice.</p> <p>Violența în afara familiei indică tendința generală de a manifesta un comportament violent și asupra oricăror altor persoane și poate spori riscul atât pentru victimă cât și pentru specialiștii care intră în contact cu agresorii.</p>				
8.	În trecut a fost emis un ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție, pe numele agresorului?	<p>În cazurile în care se constată de către instituțiile abilitate că există dovezi privind confirmarea situațiilor de violență domestică, pentru asigurarea protecției imediate sau pe termen mediu a victimei împotriva agresorului poate fi emis un ordin de protecție provizoriu de către organele de poliție/ordin de protecție de către instanța judecătorească competentă.</p>				
9.	Agresorul a încălcat, în trecut, un ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție?	<p>Încălcarea ordinului de protecție provizoriu/ordinului de protecție emis de către instituțiile competente se manifestă prin nerespectarea de către agresor a interdicțiilor/măsurilor dispuse față de persoana acestuia (interzicerea contactului cu victima, menținerea unei distanțe de apropiere față de victimă etc.), reprezintă un factor de risc și este asociată cu o creștere a riscului de violență în viitor.</p>				

II. Formele și tiparul violenței

Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
10.	Actele de violență au crescut în severitate și/sau se manifestă mai frecvent?	Pe parcursul unei relații, frecvența și severitatea actelor de violență pot crește gradual. Creșterea severității și frecvenței actelor violente este unul dintre cei mai importanți factori de risc în ceea ce privește agresiune severă care poate conduce la vătămări grave și la un potential deces.				
11.	În actele de violență agresorul a folosit arme/amenințarea cu arme?	Utilizarea armelor sau amenințarea cu arme sunt factori semnificativi de risc de violență severă și cauzatoare de deces. În violența domestică, trebuie luate în considerare toate armele, inclusiv armele de foc sau arme albe (cuțite, topoare, furci etc.) și alte obiectele periculoase ce pot fi folosite ca instrumente care provoacă vătămări. Deținerea unei arme de foc de către agresor, prin prisma profesiei pe care o desfășoară reprezintă un alt factor de risc major care trebuie să fie luat în considerare.				
12.	Agresorul a manifestat comportament de control și de izolare a victimei?	Comportamentul prin care agresorul exercită control asupra victimei (verificarea în mod repetat a telefonului personal, verificarea conturilor bancare, e-mail-uri, relații cu familia și prietenii, modul cum se îmbracă, locuri frecventate, îngrădirea posibilității de a avea un loc de muncă, acte de gelozie etc.) este perceput ca un factor semnificativ de risc de violență repetată și posibil deces. Izolarea victimei este o strategie comună majorității agresorilor și poate lua forme severe mergând până la privarea de libertate (sechestrarea victimei în locuință).				
13.	Victima a fost urmărită/hărțuită?	Urmărirea/hărțuirea victimei este asociată violenței grave și letale împotriva femeilor/persoanelor vulnerabile din proximitatea acestora și împreună cu atacuri fizice, este asociată în mod semnificativ cu vătămări grave și foarte grave cum ar fi tentativa de omor și omorul.				
14.	Au existat manifestări de violență sexuală (viol sau viol marital) asupra victimei?	Violența sexuală este parte a violenței domestice împotriva femeilor. În cazul femeilor care sunt agresate sexual există probabilitate mai mare de rănire severă și de abuz repetat în violența domestică.				

15.	Victima a fost amenințată cu moartea? Au existat forme de șantaj/constrângeri?	Experiența practică arată că violența severă este adesea precedată de amenințări care pot viza viața victimei, a persoanelor apropiate acesteia, copiilor, animalelor de companie. Constrângerea poate lua forme diferite, inclusiv căsătoria forțată.				
16.	Au existat tentative de strangulare, sugrumare asupra victimei?	Strangularea și sugrumarea sunt forme foarte periculoase de violență domestică; statisticile internaționale arată că aproximativ jumătate din victimele femeii decedate ca urmare a violenței domestice au fost supuse la o tentativă de strangulare/sugrumare în anul anterior morții lor.				

III. Factori de risc legați de comportamentul agresorului						
Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
17.	Agresorul prezintă probleme legate de consumul de alcool, droguri, medicamente, jocuri de noroc/video?	Deși numeroase dependențe ale agresorilor cum ar fi consumul de droguri alcool, medicamente, jocuri de noroc/video nu reprezintă cauze și nici justificări pentru violența domestică împotriva femeilor, acestea pot constitui factor de risc crescut și de severitate a violenței.				

18.	Agresorul manifestă comportament de posesivitate, gelozie extremă, alte atitudini dăunătoare?	Gelozia și posesivitatea extremă sunt, de asemenea, asociate cu violența severă. În plus, comportamentul autoritar și atitudinile patriarhale/tradiționale ale agresorilor, cum ar fi concepte foarte rigide despre onoarea masculină sau onoarea familiei și sentimentul de posesie asupra femeii poate avea impact ridicat asupra riscului.				
19.	Agresorul are probleme legate de sănătatea mentală, au existat amenințări cu suicid din partea agresorului?	Problemele de sănătate mentală ale agresorilor, diferite boli psihice, inclusiv depresia, sunt asociate cu un risc crescut de violență repetată și severă. Amenințările cu comiterea de suicid și starea de sănătate mentală problematică sunt factori de risc pentru cazuri de ucidere a femeilor, urmate de sinuciderea agresorului. Statisticile internaționale arată că în 32% dintre cazurile de omor cu victime femei, agresorul comite suicid după fapta de omor.				
20.	Agresorul prezintă manifestări de stres economic?	Schimbările în starea financiară a agresorului și șomajul acestuia sunt puternici factori de risc în cazuri de omor cu victime femei și au legătură cu conceptele despre masculinitate și rolul tradițional de întreținător al familiei.				
IV. Percepția victimei asupra riscului						
Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
21.	Victimei îi este frică pentru propria persoană și pentru alții? De ce anume se teme?	Cercetările arată că există o corelație puternică între autoevaluarea riscului de către victimă și utilizarea în fapt a violenței de către agresor. Cu toate acestea, unele victime pot minimaliza și subestima violența domestică. Într-un studiu despre uciderea femeilor victime ale violenței domestice realizat de către Campbell et al (2003) aproximativ jumătate dintre victime nu percepuseră existența riscului ca agresorul să le omoare.				

V. Factori agravanți

Nr.	Factor de risc	Categorie de risc/descriere	Observații	DA	NU	Nu raspunde
22.	A intervenit separarea/divorțul sau după caz au existat discuții prealabile cu privire la acestea?	Separarea/divorțul sau după caz existența discuțiilor prealabile cu privire la acestea, sunt percepute ca factori de risc semnificativ pentru vătămare severă și omor.				
23.	Părintele agresor are contactul cu copiii/ se mențin relațiile personale ale copilului cu părintele agresor?	După separare/divorț, conflictele legate de contactul cu copiii/menținerea relațiilor personale ale copilului cu părintele agresor sunt frecvente și adesea prezintă un risc crescut de repetare a violenței atât pentru femeie, cât și pentru copii.				
24.	Existență integrați în familie copil/copii proveniți din alte relații/căsătorii?	Factorii de risc de violență domestică includ prezența copilului/copiilor proveniți din alte relații/căsătorii.				
25.	Au existat acte de violență în timpul sarcinii? Dar ulterior, asupra copiilor?	O pondere importantă din cazuistica de violență domestică își are debutul în timpul sarcinii. Exercitată în timpul sarcinii, violența prezintă risc de vătămare severă și mortală atât pentru femeia victimă, cât și pentru copilul nenăscut. Femeile însărcinate sunt supuse unui risc mai mare atât în ce privește violența minoră, cât și violența gravă decât femeile care nu sunt gravide.				

VI. Suport social

1	Familia	<p>Rudele victimei la care aceasta poate apela pentru depășirea unei situații de risc și vulnerabilitate. (ex. mamă, tată, frate, soră, veri, unchi, mătuși, copii majori). Tipul de suport care poate fi acordat de către aceștia:</p> <ul style="list-style-type: none">- găzduire temporară a victimei și/sau copiilor;- păstrarea unui bagaj de urgență a victimei/documentelor victimei;- sprijin financiar;- sprijin emoțional;- acompaniere în efectuarea unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială;- apel de urgență la poliție sau liniile de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.	
2	Vecini/Prieteni	<p>Identificare persoane resursă din vecinătatea locuinței victimei/prieteni.</p> <p>Tipul de suport care poate fi acordat de către aceștia:</p> <ul style="list-style-type: none">- găzduire temporară a victimei și/sau copiilor;- păstrarea unui bagaj de urgență a victimei/documentelor victimei;- sprijin financiar;- sprijin emoțional;- acompaniere în efectuarea unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială;- apel de urgență la poliție sau liniile verzi de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.	

Recomandări de urgență privind planul de siguranță personală			
1	Siguranța locuinței	Dacă victima nu mai locuiește cu agresorul, măsuri de securizare a accesului, de monitorizare a locuinței etc.	
2	Siguranța copiilor, măsuri de siguranță pentru prevenirea răpirii copiilor de către agresor, precauții legale pentru siguranța copiilor	Măsuri concrete în funcție de specificul situației: asigurarea unui mediu securizant pentru copii, identificarea unor scenarii posibile în care copiii pot fi în pericol.	
3	Siguranța la locul de muncă	Identificarea unor persoane resursă care să fie informate și care să aibă un scenariu de risc, securizarea traseului victimei de la și către locul de muncă.	
4	Siguranța în alte locuri-școală, grădiniță	Identificarea unor persoane resursă la școală/grădiniță care să fie informate și care să aibă un scenariu de risc pentru protejarea minorului: diriginte, învățător, paznic.	
5	Siguranța în cazurile în care femeia continuă să locuiască împreună cu partenerul abuziv	În cazul în care nu s-a dispus emiterea unui ordin de protecție provizoriu, victimei i se vor prezenta posibile soluții de prevenire a riscului de repetare a situației de violență domestică. (ex. construirea unui scenariu privind solicitarea de ajutor din partea unui vecin/prieten/rudă/poliție).	
6	Siguranța în cazurile în care femeia părăsește agresorul	Victima va fi informată în legătură cu etapele necesare pregătirii pentru separare: menținerea secretă a intenției de a părăsi agresorul față de acesta și față de rude/prieteni, identificarea unui adăpost sigur, identificarea unui alt loc de muncă, identificarea unor soluții de continuitate a educației copiilor, pregătirea unui bagaj de siguranță și a documentelor personale ale victimei/copilului acesteia.	
7	Siguranța în situații periculoase	Victima va fi informată în legătură cu minime măsuri de siguranță în situații de pericol: - acompanierea de către o persoană de încredere în vederea efectuării unor demersuri necesare, după caz, pe lângă instituțiile competente, respectiv poliție, instanță, servicii de sănătate, servicii de medicină legală, servicii publice de asistență socială; - efectuarea unor scenarii privind apelarea de urgență de către victimă/altă persoană a organelor de poliție sau a liniilor verzi de urgență pentru sesizarea situației de violență domestică.	
8	Solicitarea unor măsuri legale de protecție	Victima va fi informată cu privire la posibilitatea emiterii unui ordin de protecție provizoriu/ordin de protecție, servicii sociale destinate victimei (servicii de zi cu diferite tipuri de consiliere, servicii rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată), măsuri/servicii destinate agresorului.	

Factori de risc legați de victimă

**Se va indica dacă victima prezintă gânduri/ tentative de suicid; gânduri/ tentative de a ucide agresorul; sarcină în evoluție; naștere recentă; probleme de sănătate mentală/ consum de substanțe, starea de izolare socială; dependența financiară de agresor etc*

Ce dorește victima să facă? Implicare activă

**Se va indica opțiunea victimei în legătură cu demersurile pe care le consideră necesare după ce a primit informațiile și consiliere din partea reprezentanților SPAS/ DGASPC*

Observații/ Recomandări

**Se vor indica observațiile/recomandările reprezentanților SPAS/ DGASPC în urma evaluării gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale*

Data:	Numele:	Semnătura
--------------	----------------	------------------

Total segmente aferente factorilor de risc:

	Istoricul violenței	Formele și tiparul violenței	Factori de risc legate de comportamentul agresorului	Percepția victimei asupra riscului	Factori agravanți
Factori de risc vizibili	Numar răspunsuri afirmative	Numar răspunsuri afirmative	Numar răspunsuri afirmative	Numar răspunsuri afirmative	Numar răspunsuri afirmative
Pentru evaluarea gradului de risc al victimelor violenței domestice din perspectiva acordării serviciilor sociale se vor lua în considerare încadrarea în următoarele CATEGORII DE RISC:					
Există minim un raspuns afirmativ la oricare dintre întrebările de la pct. 7,11,17? Dacă DA -categorie RISC CRECUT		Exista minim 5 răspunsuri afirmative la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21. Dacă DA -categorie RISC CRECUT		Pentru NIVELUL DE RISC CRESCUT, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea și orientarea victimei în ceea ce privește serviciile sociale existente pe raza localității/județului adecvate nevoilor acesteia în vederea furnizării serviciilor necesare pentru protecția acesteia.	
RISC MEDIU – minim 4 răspunsuri afirmative la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21, exceptând întrebările de la pct. 7,11,17.				Pentru NIVELUL DE RISC MEDIU, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea și orientarea victimei în ceea ce privește măsurile de protecție de care aceasta poate beneficia din partea instituțiilor competente: ordin de protecție provizoriu, ordin de protecție, formularea unei plângeri prealabile, eliberarea unui certificat medico-legal, consiliere juridică în vederea separării de agresor.	

<p>RISC SCĂZUT – minim un răspuns afirmativ la oricare dintre întrebările de la 1 până la 21, exceptând întrebările de la pct. 7,11,17.</p>	<p>Pentru NIVELUL DE RISC SCĂZUT, SPAS/DGASPC va asigura în mod obligatoriu informarea victimei cu privire la drepturile și măsurile de care poate beneficia potrivit legii nr. 217/2003 în special în ceea ce privește serviciile sociale de informare și consiliere a victimei în vederea prevenirii și combaterii violenței domestice.</p>
<p>Intervenție/ Plan general/Măsuri de urgență</p>	

*Actele administrative sunt hotărârile de Consiliu local care intră în vigoare și produc efecte juridice după îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 45-49 din Legea nr. 215/2001R

Anexa 1.7

RAPORT DE ÎNCHIDERE CAZ

Data înregistrare caz:.....

Data închidere caz:.....

Caz:.....

Domiciliul:.....

Tipul de caz:.....

Demersuri întreprinse:.....

Concluzii și propuneri:.....

.....

.....

Întocmit,

În temeiul art. 51 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului local municipal Tîrgu Mureș,

Comisiile de specialitate ale autorității publice deliberative, în conformitate cu art. 54, alin. (4) din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, prezintă următorul raport:

1. Comisia de studii, prognoze economico-sociale, **buget-finanțe** și administrarea domeniului public și privat al municipiului.

Președinte
Csiki Zsolt

Secretar
Bratanovici Cristian

2. Comisia de organizare și **dezvoltare urbanistică**, realizarea lucrărilor publice, protecția mediului înconjurător, conservarea monumentelor istorice și de arhitectură.

Președinte
Furó Judita

Secretar
Pui Sebastian Emil

3. Comisia pentru servicii publice și **comerț**.

Președinte
Bakos Levente Attila

Secretar

4. Comisia pentru activități științifice, învățământ, sănătate, **cultură**, sport, agrement și integrare europeană.

Președinte
Benedek Theodora Mariana Nicoleta

Secretar
Vajda György

5. Comisia pentru administrație publică locală, protecție socială, **juridică**, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor și libertăților cetățenești, probleme de minorități și culte.

Președinte
av. Papuc Sergiu Vasile

Secretar
jrs. Kovács Lajos Alpár

*Actele administrative sunt hotărârile de Consiliu local care intră în vigoare și produc efecte juridice după îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 45-49 din Legea nr. 215/2001R

*Actele administrative sunt hotărârile de Consiliu local care intră în vigoare și produc efecte juridice după îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 45-49 din Legea nr. 215/2001R